

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Volyně,
Lidická 135**

Lidická 135, 387 01 Volyně

Identifikátor školy: 600170403

Termín konání inspekce: 26. – 30. duben 2004

Čj.:	07-1223/04-5061
Signatura:	kg6zx501

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v SOŠ, SOU a v Domově mládeže
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v SOŠ, SOU
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech (český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, osobnostní výchova, společenská kultura, matematika, výpočetní technika, informační technologie, ekonomika, účetnictví, obchodní provoz, veřejné finance, personalistika, veřejná správa, cukrářská výroba, suroviny, odborný výcvik) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve studijních oborech Obchodně podnikatelská činnost, Sociální péče a Veřejnosprávní činnost, dále v učebních oborech Cukrář – výroba a Prodavač – smíšené zboží

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Střední odborné školy a Středního odborného učiliště ve Volyni je Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice. Škola sdružuje střední odbornou školu, střední odborné učiliště, státní jazykovou školu, domov mládeže a školní jídelnu. Inspekční a kontrolní činnost probíhala ve střední odborné škole, středním odborném učilišti a v domově mládeže.

Škola poskytuje výchovu a vzdělávání ve třech čtyřletých studijních oborech 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 75-41-M/003, 75-41-M/004 Sociální péče a 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost a ve dvou tříletých učebních oborech 29-54-H/002 Cukrář – výroba a 66-51-H/004 Prodavač – smíšené zboží. V době inspekce měla škola 507 žáků v 18 třídách. Škola spolupracuje s Goetheho institutem Praha a je zapojena do nadnárodních vzdělávacích programů Sokrates – Comenius.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku ve střední odborné škole a středním odborném učilišti zajišťuje celkem 44 pedagogických pracovníků, 31 z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou, ostatní je buď nespĺňují, nebo splňují částečně. Předměty český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, osobnostní výchova, společenská kultura vyučuje celkem pět vyučujících, čtyři mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden učitel má pedagogickou způsobilost pro učitelství na základní škole. Předměty matematika, výpočetní technika a informační technologie vyučuje pět učitelů. Čtyři jsou plně kvalifikovaní, jeden učitel nespĺňuje podmínku pedagogické způsobilosti. Odborné předměty v maturitních oborech vyučuje v tomto školním roce osm učitelů. Kromě jednoho vyučujícího, který nemá požadovanou pedagogickou způsobilost, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Odborný výcvik učebního oboru Cukrář řídí přímo ředitelka školy a zajišťují jej tři mistrové odborné výchovy, jedna na poloviční úvazek. Dvě nespĺňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. V domově mládeže působí osm vychovatelek, dvě nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Funkci

výchovného poradce vykonává zkušený učitel, který absolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství.

Při stanovování úvazků vychází vedení školy z aprobací vyučujících, délky praxe, z jejich zkušeností i osobních zájmů a zajišťuje tak v maximální možné míře odbornost výuky. Neúplná kvalifikovanost pedagogického sboru je vyvažována osobnostními předpoklady vyučujících a jejich zodpovědným přístupem k výchovně-vzdělávacímu procesu.

Činnost školy je dána organizačním řádem. Vedení školy tvoří ředitelka, a její zástupkyně. Každá z nich je zodpovědná za určenou oblast řízení. Jsou dány povinnosti a pracovní náplně všech pedagogických i provozních pracovníků školy a jsou stanoveny obsahy činností ve všech oblastech života školy. Organizační struktura školy je přehledná, funkční a účinná. Umožňuje včasný přenos informací všem zaměstnancům i mezi nimi navzájem.

Poradními orgány vedení školy jsou zástupci jednotlivých úseků – střední odborné školy, středního odborného učiliště, jazykové školy, vedoucí vychovatelka, vedoucí školní jídelny, účetní, hospodářka. Jsou zřízeny předmětové komise, které koordinují činnost vyučujících příbuzných předmětů a které plní rovněž funkci poradních orgánů. Podílejí se na sestavování tematických plánů, uvádění začínajících učitelů, předkládají požadavky na nákup didaktických pomůcek, zabývají se výběrem vhodných učebnic, organizují závěrečné a maturitní zkoušky, spolupracují při přípravě přijímacího řízení. Dále také vyhledávají nabídky a možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém vedení zaměstnanců směřuje ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu. Zajištění provozu školy je podpořeno příslušnými vnitřními normami, plánovanými pedagogickými radami a provozními poradami. Rozdělení úkolů a povinností mezi vyučující pro školní rok je průběžně obsaženo v pravidelně vypracovávaných a zveřejňovaných měsíčních plánech. V tomto školním roce působí ve škole tři začínající učitelé, kterým didakticky a metodicky pomáhají uvádějící učitelé. Kontrolní činnost vedení školy je plánovaná. Vedle hospitací probíhají tematické a provozní kontroly. Pořizované hospitační záznamy vypovídají o průběhu a hodnocení navštívených hodin, výsledky jsou s vyučujícími projednávány. Vedení školy podporuje a umožňuje další vzdělávání vyučujících. Preferuje při tom odbornost a přínos pro praxi. Učitelé podle svého zájmu nejčastěji navštěvují akce pořádané Pedagogickým centrem v Českých Budějovicích, Jihočeskou univerzitou, Krajským úřadem v Českých Budějovicích, Českou společností ekonomickou v Praze. Zúčastnili se zejména seminářů k ekonomické, daňové a účetní problematice, kursů se společenskovední tematikou, také vzdělávacích akcí zaměřených na výuku jazyků a na motivační metody vyučování.

Výrazný vliv na profesionální růst zaměstnanců má pravidelné hodnocení jejich práce, možnosti dalšího vzdělávání a podpora jejich iniciativy. Stanovení výše nenárokové složky platu vychází z kritérií daných vnitřním platovým předpisem. Nejvíce je zohledňována kvalita pedagogické práce a činnosti nad rámec běžných pracovních povinností. V atmosféře celé školy se příznivě projevuje slušné jednání a dobré mezilidské vztahy v pedagogickém kolektivu.

Personální podmínky jsou na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka probíhá ve třech budovách, ve kterých jsou zřízeny kmenové i odborné učebny. Prostředí školy, zejména hlavní budovy, působí příjemně, chodby jsou upravené, vybavené informačními plochami a k výzdobě jsou využity také výtvarné práce žáků a učitelů.

Uspořádání výukových prostor usnadňuje vyučování a plnění výchovně-vzdělávacích cílů výuky. Odborné předměty se vyučují převážně v odborných učebnách, všeobecně-vzdělávací předměty v kmenových třídách, které jsou většinou prostorné, esteticky upravené a didakticky vybavené (počítač, projektor, často audiovizuální didaktická technika).

Vyučující českého jazyka a literatury a předmětů společenskovedního charakteru mají velmi dobře odborně vybavené kabinety potřebnou literaturou, mapami a dalšími pomůckami, často využívají i vlastní knihy a materiály a možnosti kopírování.

Pro výuku výpočetní techniky a informačních technologií slouží dvě odborné počítačové učebny, každá se 16 počítačovými místy. Ve všech počítačích je operační systém Windows NT či XP a Microsoft Office 2000 či XP. Obě učebny jsou připojené na výkonnou síťovou tiskárnu. Počítači jsou vybaveny také kanceláře školy a kabinety vyučujících. Celá škola je propojena počítačovou sítí Novell 4.2. Počítače jsou bezdrátově připojeny k internetu a žáci k nim mají přístup bez omezení před i po vyučování. Pro matematiku jsou učitelům k dispozici všechny běžné základní pomůcky a didaktická technika včetně vlastnoručně vyrobených i zakoupených fólií. Žáci učebních i studijních oborů používají vhodné řady učebnic a publikací Matematika v kostce s navazující sbírkou příkladů. Při numerických výpočtech používají kalkulačky. Ve škole je síťová verze výukového programu Langmaster, jehož využití je zatím občas směřováno do dělených hodin studijního oboru Obchodně podnikatelská činnost. Intenzivnější využití bude možné po zvětšení kapacit výpočetní techniky. Pro výše uvedené předměty si vyučující připravují materiály pro žáky, které účinně zefektivňují výuku.

Výuka odborných předmětů je zajištěna učebnicemi na ekonomické předměty a softwarem na zpracování jednoduchého i podvojného účetnictví. Žáci pracují s tiskopisy používanými v praxi, mají k dispozici kopie některých učebních textů a příkladů na procvičování probírané látky.

Pro výuku odborného výcviku učebního oboru Cukrář jsou využity prostory v budově na náměstí. Dílny jsou dostatečně prostorné, vybavené pečícími troubami, pracovními stroji a cukrářským náradím. Jejich vybavení umožňuje plnění učební osnovy uvedeného oboru. Výrobky žáků jsou prodávány ve vlastní cukrářské prodejně, umístěné v téže budově. Vybavení didaktickou technikou a učebními pomůckami pro výuku odborných předmětů tohoto učebního oboru je na velmi dobré úrovni, vyhovuje osnově oboru a současným didaktickým požadavkům.

Vedení školy pravidelně provádí kontrolu stavu a využívání materiálně-technického vybavení. Pedagogičtí pracovníci jsou vedeni k tomu, aby využívali materiální zázemí školy a podíleli se na plánování v této oblasti. Kroky ke zlepšování materiálně-technických podmínek jsou součástí celkové koncepce vývoje školy.

Materiálně-technické podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Ve školním roce 2003/2004 se vyučují následující studijní obory zakončené maturitní zkouškou, poskytující úplné střední odborné vzdělání:

1. 63-41-M Obchodně podnikatelská činnost - podle učebních dokumentů schválených dne 15. 2. 1996 s platností od 1. 9. 1996, čj. 14 605/96-23.
2. 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost – podle učebních dokumentů schválených dne 30. 8. 1995, čj. 17 768/95-23 (2. 3. a 4. ročník). Podle učebních dokumentů schválených dne 13. 5. 2003, čj. 19 468/2003-23 se vyučuje 1. ročník.

3. 75-41-M/003 Sociální péče – pečovatelská činnost – podle učebních dokumentů schválených dne 12. 9. 1997, čj. 29 166/97-71.
4. 75-41-M/004 Sociální péče – sociálněsprávní činnost – podle učebních dokumentů schválených dne 12. 9. 1997, čj. 29 166/97-71.

Dále se vyučují tyto učební obory zakončené závěrečnou zkouškou, které poskytují střední odborné vzdělání:

1. 66-51-H/004 Prodavač – smíšené zboží – podle učebních dokumentů schválených dne 14. 7. 1994, čj. 170 013/94-74.
2. 29-54-H/002 Cukrář – výroba – podle učebních dokumentů schválených dne 17. 8. 1995, čj. 809 072/95-74.

Vyučované obory jsou v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Uvedené učební dokumenty pro vyučované obory jsou v platnosti. Učební plány jednotlivých oborů jsou upraveny ve stanoveném rozsahu, úpravy jsou schváleny ředitelkou školy. Výběrové a volitelné předměty u studijních oborů (konverzace v cizím jazyce, personalistika, technika cestovního ruchu, sociálně zdravotní péče) vhodně doplňují základní odborné předměty. V rozvrhu školy jsou zařazeny vyučované předměty v rozsahu stanoveném v učebních plánech. Všeobecně vzdělávací i odborné předměty se vyučují podle schválených učebních osnov.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Vyučující zpracovávají tematické plány. Rozvržení učiva podle učebních osnov do tematických plánů a jejich plnění je součástí činnosti předmětových komisí. Vedení školy při hospitační činnosti kontroluje plnění tematických plánů a přijímá opatření k nápravě případných nedostatků.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin vychází z reálných možností využití učeben a skladby vyučovacích povinností vyučujících. Jsou respektována psychohygienická hlediska, počet hodin výuky v jednom sledu je v souladu s vyhláškou. Školní řád je vyvážený, obsahuje práva i povinnosti žáků, je pravidelně aktualizován. Klasifikační řád stanovuje způsoby získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáků. Škola poskytuje informace na úřední desce školy, ve školním časopise, příležitostně v denním tisku. Dále jsou informace předávány jednáním se zákonnými zástupci žáků a na internetových stránkách školy. Rodiče jsou zváni na třídní schůzky a konzultace s vyučujícími, popř. na školní akce.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovného poradce vykonává učitel s dlouholetou praxí. Jeho povinnosti jsou stanoveny v organizačním a pracovním řádu školy. Spolupracuje s pracovním úřadem, s pedagogicko-psychologickou poradnou a se studijními odděleními vysokých a vyšších odborných škol. Třídí a žákům předává informace o možnostech studia na vyšších odborných a vysokých školách. Zpracovává a vyhodnocuje statistiku maturitních zkoušek a přijímacích řízení. Zjišťuje informace o uplatnění absolventů školy. Spolupracuje s třídními učiteli a rodiči, žákům nabízí individuální poradenství, společně se zástupkyní ředitelky spravují schránku důvěry. Výchovný poradce postupuje podle dobře zpracovaného plánu práce, organizuje a zajišťuje různé akce a besedy týkající se budoucí profesní orientace a pracovního uplatnění žáků, na které zve odborníky.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře, v předmětech společenskovědního charakteru

Hospitace proběhly ve třídách studijních i učebních oborů v předmětech český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, osobnostní výchova, společenská kultura. Předměty vyučuje celkem pět vyučujících, čtyři jsou plně kvalifikovaní, mají i odpovídající aprobaci, jeden učitel (absolvent) má pedagogickou způsobilost pro učitelství na základní škole a začal učit v průběhu 2. pololetí. Výuka byla vedena odborně a věcně správně, nezkušenost začínajícího učitele se projevila v metodické oblasti.

Učivo je dlouhodobě plánováno prostřednictvím tematických plánů a je zajištěna jeho návaznost. Úroveň zpracování tematických plánů byla různá, převažovaly funkční pravidelně aktualizované pracovní podklady. Témata probíraná v hospitovaných hodinách byla až na jednu výjimku v souladu s naplánovaným učivem. Podle zápisů v třídních knihách vyučující zpravidla zachovávají odpovídající poměrné zastoupení složek českého jazyka a literatury, kladným prvkem je jejich příležitostné spojování. Bezprostřední příprava vyučujících na hodiny byla zodpovědná, nezaměřovali se pouze na obsah učiva, ale zpravidla také promýšleli organizaci hodin a formy práce z hlediska jejich efektivity.

Výuka předmětů probíhala v kmenových třídách, které tvoří podnětné pracovní prostředí. Vyučující vhodně využívali možnosti, které jim poskytuje materiálně-technické zázemí školy. Ve sledované výuce pracovali s literárními i odbornými ukázkami, různými doplňujícími písemnými a obrazovými materiály, moderními dějepisnými mapami, pracovními kopírovanými listy, v menší míře s didaktickou technikou.

Převažovaly hodiny založené na tvořivém přístupu vyučujících a na podpoře aktivního učení žáků. Tyto hodiny se vyznačovaly velmi dobrou interakcí vyučujících a žáků, časovou vyvážeností a logickým postupem. Zvolenými metodami, které zohledňovaly složení tříd a odborné zaměření žáků, a střídáním činností se dařilo žáky aktivizovat a podporovat jejich schopnosti vyvodit nebo aplikovat učivo. Učitelky společenskovědních předmětů kladly důraz zejména na systemizaci učiva, na vztahové a časové souvislosti, příkladně uplatňovaly zásadu názornosti, diferenciaci úkolů, vnášely do výuky prvky osobnostní a sociální výchovy.

Efektivitu některých hodin zvyšovalo zařazování kreativních úkolů a poskytnutí prostoru pro vyjádření žáků. Dalšími motivačními prvky, které vyučující zařazovali, byly názorné ukázky a pomůcky, zajímavosti, aktualizace, problémové úkoly. Někdy byla účinnost motivace snížena frontální formou výuky a malou měrou kooperativních činností. Motivující bylo průběžné slovní hodnocení práce žáků, kterým podporovali jejich aktivitu. Klasifikace ve sledovaných hodinách odpovídala předvedenému výkonu žáků.

Všichni vyučující přistupovali k žákům vstřícně, s respektem k jejich osobnosti. Jejich projev byl přirozený, jasný, srozumitelný a pro žáky většinou příkladný. Vzájemná komunikace vyučujících s žáky probíhala na partnerské úrovni. Žáci měli dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností a pro vlastní uplatnění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře byly hodnoceny jako velmi dobré, v předmětech dějepis, základy společenských věd, osobnostní výchova, společenská kultura jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, výpočetní technika a informační technologie.

Předmětům vyučovalo pět učitelů. Jeden učitel nespĺňuje podmínku pedagogické způsobilosti. Dotace hodin všech předmětů byly v rozvrzích hodin zařazeny v souladu s učebními plány. Matematika se vyučuje v učebních oborech v celkových dotacích 3 - 5 hodin za studium, ve studijních oborech 8 - 10 hodin za studium. V oboru Obchodně podnikatelská činnost byla

v každém ročníku jedna hodina dělena. V příštím školním roce se předpokládá zavedení volitelné matematiky pro prohloubení přípravy k přijímacím zkouškám. Předmět informační technologie se vyučoval u studijních oborů v celkové dotaci 4 - 8 hodin za studium. Předmět výpočetní technika u učebních oborů 2,5 hodiny za studium. Obsah výuky se řídil platnými osnovami. Učitelé spolupracují v rámci předmětové komise přírodovědných předmětů a scházejí se především podle předmětů v sekcích. Zde se realizuje dohoda o rozvržení učiva pro dané školní roky a o klíčových kompetencích, které mají žáci po probraných tematických celcích získat. Časový plán daného školního roku a výběr vyučovacích metod jsou v kompetencích jednotlivých vyučujících. V době inspekce byly všechny časové plány učiva plněny. Členové sekce matematiky připravují společně náplň přijímacích a maturitních zkoušek, sjednocují požadavky k čtvrtletním písemným pracím, průběžně diskutují didaktické problémy a mezipředmětové vztahy. Stejně intenzivní je spolupráce mezi dvěma vyučujícími výpočetní techniky a informačních technologií.

Hospitovány byly hodiny u všech vyučujících a byly vždy velmi dobře připraveny. Ke všem hodinám měli vyučující připraveny vlastní namnožené materiály, jejichž forma i obsah působily na žáky motivačně. Tyto materiály jsou spolu s poznámkami v sešitech žáků jejich hlavními studijními materiály. V předmětu informační technologie ve 3. ročníku oboru Sociální péče směřovaly mezipředmětové vztahy k profilovým předmětům oboru. Učitelé deklarovali cíl hodiny i postup, kterým jej chtějí splnit. Výběr vyučovacích metod byl podřízen cílům hodin a čas byl efektivně využit. V hodinách byla zařazena individuální i skupinová práce žáků, soutěže, samostatná práce nebo řízený rozhovor. Ve studijních i učebních oborech se dařilo zapojovat žáky aktivně do vyučování. Ve studijních oborech dokázali někteří žáci samostatně formulovat požadovaný obecný závěr, v učebních oborech byl kladen hlavní důraz na upevňování dovedností základních matematických algoritmů. Aktivita žáků se maximálně projevovala v hodinách výpočetní techniky a informačních technologií. Učitelé v úvodu zopakovali potřebné znalosti z matematiky nebo statistiky. Žáci dobře zvládali základní dovednosti při používání počítače. Mnozí dokázali pracovat samostatně bez pomoci, jiným žákům se učitelé věnovali individuálně. Byla využita práce s chybovým hlášením. Každý žák pracoval na svém počítačovém pracovišti a všichni postupně splnili zadané úkoly.

Přístup učitelů k žákům se vyznačoval trpělivostí a laskavostí. Žáci byli vedeni k souvislým slovním projevům a ve všech předmětech k používání správné terminologie. Byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti. Žáci se na učitele obraceli s otázkami bez zábran. Hodnocení žáků prováděli vyučující průběžně slovně a působilo motivačně, protože vyučující hodnotili vývoj znalostí. Většinou v závěru hodiny zhodnotili i výkon kolektivu třídy a upozornili na nejčastější chyby. Hodnocení známkou bylo vždy zdůvodněno. Z jednání i chování žáků bylo zřejmé, že organizace hodin byla podřízena zavedeným zvyklostem. Žáci byli informováni o konzultačních hodinách vyučujících, které často využívají. Ve škole je organizována školní matematická soutěž a soutěž Klokan. Vítězové postupují do vyšších kol soutěží.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, výpočetní technice a informačních technologiích byly vynikající.

Odborné předměty

Sledování průběhu vzdělávání bylo zaměřeno na odborné předměty všech vyučovaných maturitních oborů. Jednalo se o předměty ekonomika, účetnictví, obchodní provoz, veřejné finance, personalistika a veřejná správa. Všechny předměty se vyučují podle schválených učebních dokumentů, v časové dotaci stanovené v učebních plánech školy. Na výuce se podílí osm vyučujících, jejichž odborná i pedagogická erudice je na vysoké úrovni a tento fakt se

pozitivně projevil na kvalitě výuky. Učitelé se pravidelně vzdělávají, využívají odbornou literaturu i odborné časopisy – především ekonomického charakteru. Účastní se také odborných seminářů, které upřesňují a vykládají nové zákonné normy vztahující se k výuce ekonomických předmětů.

Všechny sledované hodiny byly dobře připraveny. Vyučující mají zpracovány časově tematické plány výuky na školní rok, které vycházejí z platných osnov. Podle zápisů v třídních knihách i sešitech žáků bylo patrné, že učivo bylo vyučováno v souladu s učebními osnovami.

Výuka probíhala v běžných učebnách s využitím didaktické i audiovizuální techniky, žáci měli tiskopisy užívané v praxi i učebnice (na ekonomické předměty), které vyhovovaly probírané látce. Na ostatní odborné předměty není možné vhodné učebnice nalézt na trhu, proto využívají učitelé krátké odborné texty.

Nejčastěji využitou vyučovací metodou byl řízený rozhovor a ve většině sledovaných hodin převládala samostatná práce žáků. Výuka vždy navazovala na dříve probíranou látku. Při opakování projeví žáci dobré znalosti, užívali odborné pojmy a příklady z praxe. Výklad nové látky byl vždy spojen s přiblížením vyložených jevů na praktických příkladech. Ve všech hodinách byl výklad logicky uspořádán, učitelé sledovali, zda žáci učivu rozumí. Tempo výuky odpovídalo náročnosti probírané látky i věku žáků. Volené příklady vycházely z praxe, žáci používali při zpracování tiskopisy a doklady užívané v praxi. Při zpracování praktických úkolů vedli vyučující žáky k vyjadřování ekonomických vztahů a vyvozování souvislostí. V účetnictví také k přesnosti a pečlivosti zápisů účetních operací. Jako významný motivační prvek se projevilo zařazení krátkých referátů souvisejících s probíranou látkou, které vyučující dobře využili ve výuce.

Ve většině hodin pracovali žáci se zájmem, jejich aktivita při prezentování názorů byla velmi dobrá. Znali a užívali odbornou terminologii, při formulování vztahů užívali praktické příklady. Ve všech hodinách byl efektivně využit čas, převládaly vstřícné a přátelské vztahy. Hodnocení znalostí bylo zaměřeno pozitivně, bylo vždy objektivní.

Průběh a výsledky vzdělávání probíhaly na vynikající úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných předmětech učebního oboru Cukrář

Hospitace byly provedeny v předmětech cukrářská výroba a suroviny, které tvoří v učebním oboru základ odbornosti a jsou součástí závěrečné zkoušky. Sledované předměty jsou vyučovány v časové dotaci stanovené schváleným učebním plánem. Učitelky mají osnovy rozpracovány do tematických plánů. Plány jsou časově členěny, slouží jako pracovní materiál a učitelky si do nich vyznačují své poznatky získané během výuky. Stanovené cíle výuky jsou odvozeny od standardu odborného vzdělání a odpovídají profilu absolventa výše uvedeného oboru. V hospitovaných hodinách bylo probírané učivo v souladu s časovým plánem a vždy navazovalo na předcházející témata. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla velmi svědomitá a byla zaměřena jak na věcnou a odbornou stránku, tak na organizaci a formy práce.

Sledované předměty vyučují dvě učitelky, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a obě mají dlouholetou pedagogickou praxi.

V hodinách byly využívány odborná literatura, fotografie hotových cukrářských výrobků a názorné učební pomůcky. Diktované poznámky byly stručné, věcné a přehledné. Výuka probíhala v klasických učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou, do kterých si učitelky přinášely učební pomůcky z kabinetu.

V úvodu hospitovaných hodin učitelky seznámily žáky s organizací a průběhem hodiny a vhodnou prezentací probíraných témat se jim dařilo žáky pozitivně motivovat a aktivizovat. V hodinách bylo využíváno mezipředmětových vztahů s využitím zkušeností a dovedností žáků. Bylo vhodně využíváno praktických zkušeností a dovedností získaných v odborném výcviku. Do výuky byly zařazovány praktické motivační prvky. Nové poznatky žáci často vyvozovali z velmi dobře vedeného řízeného rozhovoru a také prostřednictvím diskuse. Učitelky postupovaly v logických krocích, vedly žáky k aplikaci učiva, používaly názorné, vhodné a věcné příklady z praxe. Výklad byl ve většině hodin podáván poutavou formou, žáky vždy zaujal, aktivně se na něm podíleli a bezprostředně reagovali na vyvolané podněty ze strany vyučujících, které cíleně řídily výuku. V převážné většině hodin bylo učitelkami účinně využíváno problémového vyučování, skupinových aktivit, individuální práce, žáci byli vedeni k samostatnému uvažování a aktivnímu učení. Ve většině sledovaných hodin byl promyšleně zadán domácí úkol, který vždy bezprostředně souvisel s problematikou probírané látky. Nová látka byla vyučujícími interpretována věcně a odborně správně.

Členění hodin a tempo výuky bylo zvoleno s ohledem na věk žáků a jejich předchozí znalosti a zkušenosti. Psychohygienické zásady výuky nebyly porušovány. Vztahy mezi žáky a učitelkami byly založeny na vzájemné důvěře. Pravidla vzájemné komunikace jsou stanovena a oboustranně akceptována. V hodinách byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáků, diskusi o dané problematice, bylo dbáno na osobnostní a sociální rozvoj žáků a upevňování jejich sebedůvěry. Ve sledovaných hodinách vládla klidná a přátelská pracovní atmosféra. Převážná většina žáků projevovala k výuce pozitivní vztah.

Hodnocení žáků při ústním zkoušení i dílčí hodnocení při skupinovém opakování látky bylo objektivní a zdůvodněné. Bylo využíváno i sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Učitelky dbaly na přesné a srozumitelné vyjadřování žáků a na správné používání odborné terminologie. Úroveň znalostí žáků byla dobrá. Frekvence prověřování znalostí je podle počtu známek dostatečně vysoká.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech učebního oboru Cukrář mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku učebního oboru cukrář

Hospitace byly provedeny ve třech učebních skupinách 2. ročníku tříletého učebního oboru Cukrář, cukrářka – výroba. Odborný výcvik tvoří v daném oboru základ odbornosti a dovedností a je součástí závěrečné zkoušky. Časová dotace odborného výcviku odpovídá schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Mistrové odborné výchovy (MOV) mají osnovy rozpracované do tematických plánů, které jsou schváleny ředitelkou školy. Plány jsou časově rozčleněny, je v nich využita možnost zařazení aktuálních poznatků, nových technologií a materiálů. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle jsou odvozeny od standardu odborného vzdělání, odpovídají profilu absolventa sledovaného oboru i aktuálnímu složení učebních skupin a jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Bezprostřední příprava MOV na výuku byla velmi svědomitá a byla zaměřena jak na věcnou a odbornou stránku, tak na bezpečnost, organizaci a formy práce.

Sledovanou výuku zajišťovaly tři MOV, z nichž dvě nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Absence odborné a pedagogické způsobilosti se v kvalitě výuky neprojevila, neboť obě MOV mají dlouholetou odbornou i pedagogickou praxi. Jedna MOV v tomto školním roce dokončuje studium k získání výučního listu a současně studuje střední školu. Kvalita výuky ve sledovaných učebních skupinách byla velmi dobrá. Počet žáků ve

skupinách nepřesahuje platnou právní normu. Rozvrh odborného výcviku včetně přestávek respektuje psychohygienické zásady.

Odborný výcvik je organizován skupinovou formou. Žáci byli při zahájení učebních jednotek seznámeni s cíli výuky, s technologickými postupy zadaných prací a se zásadami bezpečnosti práce. Poté jim MOV zadaly konkrétní úkoly, ve kterých se pod jejich vedením procvičovali v požadovaných dovednostech. Výuka probíhala ve specializovaných odborných dílnách. Jedna skupina žáků zpracovávala výrobky ze šlehaných hmot a potahování čokoládou (kokosky, oválky, likérové a krémové špičky), druhá skupina zpracovávala šlehaná a pálená těsta (rolády, dorty, zdobení) a třetí skupina zpracovávala drobné výrobky (laskonky, šátečky). Organizační pokyny MOV byly jasné a srozumitelné.

MOV průběžně prováděly kontrolu dodržování správných postupů a kvality práce žáků. Postupovaly tak, že zohledňovaly individuální schopnosti žáků a vytvářely prostor pro uplatnění jejich vlastních názorů. Při zadávání úkolů respektovaly zásadu přiměřenosti. Organizace výuky odpovídala psychohygienickým požadavkům a umožňovala efektivní využití vyučovacího času. Učivo bylo podáváno věcně správně a bylo v souladu se současnými trendy ve sledovaném oboru. MOV navazovaly na mezipředmětové vztahy, kontrolovaly a ověřovaly znalosti a dovednosti žáků. V závěru učebního dne provedly ve sledovaných učebních skupinách zhodnocení práce každého žáka včetně rozboru chyb a dílčí klasifikace. Hodnocení žáků probíhá pravidelně jednou za měsíc, je objektivní a zdůvodněné.

Ve sledovaných učebních jednotkách bylo zřejmé, že pravidla vzájemné komunikace mezi žáky a MOV jsou stanovena a vzájemně respektována. Vztahy mezi žáky a MOV jsou založeny na vzájemné důvěře. Ve sledovaných učebních jednotkách vládla klidná a přátelská pracovní atmosféra. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku byly hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťuje škola jednak vlastními srovnávacími prověrkami a testy, jednak standardizovanými testy. Škola získala v letošním školním roce srovnání a zpětnou vazbu z výsledků centrálních testů Maturita nanečisto v anglickém jazyce a matematice, dále prováděla pilotáž srovnávacích testů CERMAT ze základů společenských věd a využívá v tomto předmětu i testy pro přijímací řízení na vysoké školy. Podrobné výsledky z jednotlivých předmětů měli vyučující k dispozici, aby je analyzovali a následně využili v pedagogické práci. Žáci se pravidelně zúčastňují okresních a krajských kol předmětových olympiád a profesně zaměřených soutěží (Matematický klokan, Grafické dovednosti, Mladý zdravotník, konverzační soutěže v německém a anglickém jazyce, různé školní srovnávací testy např. Matematika zajímavěji, prezentace oborů 4. ročníku ve výpočetní technice, srovnání účetních znalostí pomocí výukových programů apod.). Hodnocena je rovněž úspěšnost absolventů při přijímacích zkouškách na vysoké školy. Rozbor výsledků a výchovy probíhá v předmětových komisích a na pedagogických radách. Využívání evaluačních nástrojů má pozitivní vliv na výsledky vzdělávání.

V průběhu a výsledcích vzdělávání sledovaných předmětů zřetelně převažují pozitivní zjištění, celkově je tato oblast hodnocena jako vynikající.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byla ve škole provedena tematická inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních“. Cílem tematické inspekce bylo ověřit účinnost prevence sociálně patologických jevů a zjistit četnost a závažnost jejich výskytu ve škole. Byla provedena analýza povinné i nepovinné dokumentace vztahující se k dané tematice. Byly provedeny řízené rozhovory s ředitelem školy a s oběma školními metodiky prevence. Ve 2. ročníku studijního oboru Veřejnosprávní činnost a ve 3. ročníku studijního oboru Sociální péče - sociálněsprávní činnost bylo provedeno dotazníkové šetření s cílem upřesnit školní klima, zjistit konkrétní zkušenosti žáků se sociálně patologickými jevy a způsoby řešení sledovaných problémů. V rámci inspekce byl sledován chod školy, chování žáků o přestávkách a při vyučování, byla ověřována podnětnost, estetičnost a čistota školních prostor.

Při analýze dokumentace a řízených rozhovorech s ředitelkou školy a oběma metodiky prevence bylo zjištěno, že škola má písemně vypracován minimální preventivní program, který je k dispozici všem výchovným pracovníkům a jehož obsah je v souladu s metodickými pokyny MŠMT a s reálnými podmínkami školy. Plnění minimálního programu je pravidelně jednou za školní rok vyhodnocováno. Na základě aktuálních poznatků je preventivní program každoročně inovován. Ve škole působí dva metodici prevence. Oba jsou absolventy studia výchovného poradenství na Karlově univerzitě v Praze. Pravidelně se zúčastňují odborných seminářů a školení na dané téma a řadu dalších poznatků získávají samostudiem a výchovnou praxí. Škola aktivně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Strakoniciích, s Manželskou a předmanželskou poradnou ve Strakoniciích, okresní metodičkou prevence a s Policií ČR. Pedagogičtí pracovníci školy jsou názoru, že nejúčinnějšími preventivními projekty jsou „Poznej sám sebe“ a „Máme k sobě blíž“, které jsou realizovány ve spolupráci s PPP ve Strakoniciích. Projekty jsou určeny pro menší skupiny žáků. Bezplatné akce pořádané pro velké skupiny žáků centrem jsou hodnoceny pedagogickými pracovníky jako preventivně naprosto neúčinné. Škola klade velký důraz na smysluplné využívání volného času u ubytovaných i u neubytovaných žáků. Velmi rozvinutá je spolupráce s rodiči a to jak v oblasti preventivní, tak v oblasti represivní. Spolupráce je založena na pravidelných setkáních pedagogických pracovníků s rodiči na třídních schůzkách. Při těchto příležitostech jsou pro rodiče připravovány cílené cykly přednášek a besed o dané problematice. V případech vážnějších přestupků proti školnímu řádu jsou rodiče žáků zváni do školy k osobnímu jednání s příslušnými pedagogickými pracovníky a vedením školy. Ve školním roce 2003/2004 řešila škola případy krádeže, šikany, alkoholismu a kouření. Četnost negativních jevů se zvyšuje především u žáků 1. ročníků.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina žáků je ve škole spokojena. Všechny prostory školy jsou udržovány v čistotě. Vybavení a výzdoba učeben, společných prostor, školní jídelny a domova mládeže jsou pro výchovu podnětné. Celkově působí prostředí školy velmi dobrým estetickým dojmem.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je velmi dobrý a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Zřizovací listina školy a rozhodnutí o zařazení do sítě jsou v souladu. Oba dokumenty uvádějí shodný název, adresu i zřizovatele školy.
- Každoročně prezentují žáci učebního oboru Cukrář své výrobky na výstavě Vzdělání a řemeslo v Českých Budějovicích. Kromě toho se prezentují při společných akcích

pořádaných v SOU Strakonice. V říjnu 2003 obdržela škola od Hospodářské komory v Kaiserštejnském paláci v Praze „Čestné uznání Hospodářské komory ČR za vysokou úroveň praktické přípravy“. Zároveň obdržela jedna žákyně z rukou pana JUDr. Petra Pitharta, předsedy Parlamentu ČR, a Dr. Ing. Jaromíra Drábka, prezidenta Hospodářské komory ČR, „Diplom“ a „Osvědčení“ za prokázané profesní znalosti získané ve škole a opravňující ji k podnikání v rámci Evropské unie.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 15. 9. 2003 pod čj. 25 665/03-21
2. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, ze dne 27. 11. 2001, včetně Dodatku č. 1 ze dne 16. 4. 2002 a Dodatku č. 2 ze dne 30. 3. 2004
3. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů sledovaných předmětů
4. Třídní knihy za školní rok 2003/2004
5. Katalogy a katalogové listy jednotlivých tříd pro školní rok 2003/2004
6. Organizační řád a organizační schéma ze dne 1. 1. 2003
7. Vnitřní řád školy platný pro školní rok 2003/2004
8. Provozní řád platný pro školní rok 2003/2004
9. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004
10. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
11. Plán činnosti pro školní rok 2003/2004
12. Koncepce hospitační činnosti platná ve školním roce 2003/2004
13. Učební dokumenty oboru 63-41-M Obchodně podnikatelská činnost schválené MŠMT dne 15. 2. 1996 s platností od 1. 9. 1996, čj. 14 605/96-23
14. Učební dokumenty oboru 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost schválené MŠMT dne 30. 8. 1995, čj. 17 768/95-23 (2. 3. a 4. ročník) a dne 13. 5. 2003, čj. 19 468/2003-23 (1. ročník)
15. Učební dokumenty oboru 75-41-M/003 Sociální péče – pečovatelská činnost schválené MŠMT dne 12. 9. 1997, čj. 29 166/97-71
16. Učební dokumenty oboru 75-41-M/004 Sociální péče – sociálněsprávní činnost schválené MŠMT dne 12. 9. 1997, čj. 29 166/97-71
17. Učební dokumenty oboru 66-51-H/004 Prodavač – smíšené zboží schválené MŠMT dne 14. 7. 1994, čj. 170 013/94-74
18. Učební dokumenty oboru 29-54-H/002 Cukrář, cukrářka – výroba, vydané MH dne 17. 8. 1995 pod čj. 80 9072/95-74 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
19. Učební plány schválené ředitelkou školy pro školní rok 2003/2004
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 26. 9. 2003
21. Deníky evidence odborného výcviku výše uvedeného oboru ve školním roce 2003/2004
22. Tematické plány odborného výcviku výše uvedeného oboru ve školním roce 2003/2004
23. Směrnice ředitelky školy o poskytování osobních ochranných a pracovních prostředků z 1. července 2003

ZÁVĚR

Vedení školy podporuje osobní a profesní rozvoj pracovníků, zřetelná je snaha vytvořit dobrý pracovní tým. Necelá třetina pedagogů nespĺňuje podmínky úplné kvalifikace podle příslušné vyhlášky. Tato skutečnost neovlivňuje negativně úroveň výuky, neboť jde o pracovníky s dlouholetými zkušenostmi a řada z nich si vzdělání průběžně doplňuje. Řízení školy je pojato jako ucelený systém. Je založeno na týmové práci, na rozdělení a respektování kompetencí. Na příkladné úrovni je kontrolní systém a z něho vyplývající vlastní evaluace školy. Partnerské vztahy a slušné jednání v pedagogickém kolektivu podporují příznivé klima školy.

Prostorové a materiálně-technické podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni a tvoří vhodné zázemí pro realizaci vzdělávacího programu. Povinná dokumentace školy je vedena a zpracována v plném rozsahu, umožňuje sledovat plánování, průběh a také výsledky výchovy a vzdělávání. Všechny materiály jsou pečlivě zpracované a mají velmi dobrou vypovídající hodnotu.

Vysoká úroveň a efektivita řízení školy se příznivě promítá do kvality výchovy a vzdělávání. Pozitivním rysem vzdělávání je postupné uplatňování metod a forem moderního vyučování, které vedou žáky k aktivnímu přístupu ke vzdělávání. Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání ve sledovaných předmětech byly převážně hodnoceny jako vynikající. Škola podporuje i dalšími aktivitami profesní orientaci a všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jana Bartošová
Členové týmu	Ing. Jana Grammetbauerová
	Ing. Svatomír Houska
	Mgr. Lidmila Schleissová
	Mgr. Emanuel Vychodil
	Jitka Mauzerová, Jaroslava Moserová, Jan Příbyl	

V Českých Budějovicích dne 31. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 6. 2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Božena Jankovcová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Krajský úřad – odbor školství, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice.	2004-07-01	07-1223/04-5061

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.